

Laurentius Petri Sällskapets Sommarkonvent 1961

Laurentius Petri Selskabets sommerkonvent holdtes 1961 i Uppsala i dagene 8–13 august. I hvert fald for udlændingene satte opholdet i den smukke universitetsby en ganske særlig kolorit over mødedagene, og programmet var da også tilrettelagt således, at der blev tid til både at deltage i møderne og at se nærmere på by og omegn.

Sommerkonventet var tænkt som et samværs dels omkring udførelsen af de daglige tidebønner dels om fordybelse i breviarets tekster og øvelse af melodieme. Tidebønnerne holdtes i byens to kirker, laudes og vesper i Heliga Trefaldighets kirke og sext og completorium i Domkirken, hvor man deltog i den ordinære tjeneste. Den mere verdslige del af konventet var henlagt til Östgöta nation, hvis hyggelige lokaler udgjorde en fortræffelig ramme omkring sammenkomsterne.

I tre udbytterige bibelstudier gennemgik pastor Fredrik Sidwall tidebønnens faste lovsange: Sakarias' lovsang fra laudes, Marias lovsang fra vesper og Simeons lovsang fra completorium.

Meget interessant var forevisningen af Uppsalas og omegns kirker. Under ledelse af Lars Ridderstedt så man onsdag eftermiddag Uppsalas forstadskirker, og onsdag aften viste Fr. Sidwall rundt i domkirken med det tilhørende pragtfulde skrudkammer. Torsdag, fredag og lørdag foretog man bilture rundt i omegnen til

de meget seværdige, romanske Upplandskirker: Danmark, Vaksala, Gamla Uppsala og Ärentuna om torsdagen, Tensta, Viksta og Vendel om fredagen og Balingsta, Härkeberga og Litslena om lørdagen. Særlig interesse vistes, takket være udflugternes leder, Bengt I. Kilström, de utallige kalkmalerier, som ganske dækker hvælvingerne i de fleste af kirkerne, og som først i de senere år på ny er blevet fremdraget efter at have været overkalket fra reformationstiden.

En særlig oplevelse var besøget fredag eftermiddag på Örbyhus, en af Sveriges ældste herregårde. Grevinde von Rosen berettede om gårdens historie og fremviste de store samlinger af bl. a. våben, malerier og kobbertøj. Besøget afsluttedes med servering i haven.

Fredag morgen var der efter prim højmesse i Heliga Trefaldighets kirken. Man havde i forvejen instuderet en introitus, som klang usædvanlig smukt under de gamle hvælvinger. Den musikalske skønhed og den værdighed, hvormed messen blev fejret, gjorde et stort indtryk ikke mindst på de danske deltagere.

Om søndagen deltog man i Domkirkens højmesse, og efter frokost var der samvær i Eriksbergkyrkans forsamlingslokaler. Her berettede Søster Sigrid Nicolajsen om ordenslivets begyndende renaissance i Danmark.

Konventet lededes i år for sidste gang af dr. Adell. For sangøvelserne stod Ragnar Holte, og organister var Finn Viderø og Per Erik Styf.

Fra et dansk synspunkt var vel det, der gjorde størst indtryk, den meget smukke udførelse, som tidesangen fik især i Heliga Trefaldigheds kirken. Imponerende var også det store antal studenter, som hver aften deltog i completorium i Domkirken. Ligeledes måtte man undres over den lethed, hvormed man indøvede de nye og ofte vanskelige ting til tidebønnerne. Dette er altsammen et bevis på, hvorlangt man er nået i arbejdet med fornyelse af den evangeliske tidesang i Sverige.

Ved Laurentius Petri Selskabets årsmøde fredag aften blev dr. Adell, selskabets stifter og mangeårige leder, fra alle sider hyldet og takket for den uvurderlige indsats, han har ydet, ikke blot for kirken i Sverige men også for dens nabokirker.

Knud Andersen

Studiekonventet 1961

Det nordiska studiekonvent, som Laurentius Petri Sällskapet anordnade i Uppsala den 14–17 aug. 1961, fick en speciell prägel av att Sällskapets 20-årsjubileum samtidigt högtidlig-hölls. I likhet med tidigare år skapade fyra dagliga, sjungna tideböner en levande ram kring föredrag och samtal om olika frågor rörande tidegården och den gregorianska sången. Deltagarantalet var drygt 40.

I en historik över Sällskapets utveckling framhöll kyrkoherde Pehr Edwall hur förändrad situationen blivit sedan 1920-talet, då Arthur Adell och Knut Peters började sitt arbete på att skapa en svensk evangelisk tidegård i anslutning till reformationstidens tradition. Vad Peters i sin bok *Den gregorianska sången 1930* ännu betecknade som fromma önskemål, om vilkas förverkligande han icke hyste mycket hopp, har i dag faktiskt till stor del blivit verkligt. Genom det 1941 bildade Laurentius Petri Sällskapet har dessa strävanden fått ett verksam stöd.

I ett samtal om fortsatt nordiskt samarbete enades man om önskvärdheten av att gemensamt utge betydelsefulla äldre liturgiska urkunder, t. ex. Dalbyboken från 1100-talet (förmodligen Nordens äldsta bok), Uppsalamissalet 1513 och Abomissalet från 1480-talet.

Rapportörer från de olika länderna lämnade intressanta redogörelser för tidebönens ställning i Norden i våra dagar. Sverige intar här sedan länge en ledande ställning, som också markeras därav att vi sedan 1959 äger ett fullständigt antifonale. Sällskapets sekreterare Gudrun Zethelius hade insamlat värdefulla informationer om hur de olika tidegårdsböckerna (utgivna i sammanlagt över 100 000 exemplar) används ute i församlingarna, i kyrkokörerna, vid konfirmationsundervisningen, vid stiftsgårdar osv. Den svenska tidegårdens rent bibliska och därigenom ekumeniska prägel understryks av att den funnit ingång både på romerskt och frikyrkligt håll.

Ärkebiskop Gunnar Hultgren gav i ett anförande uttryck åt kyrkans tacksamhet mot både Sällskapet och dess ledare doktor Adell för deras insatser under de gångna tjugo åren. Ärkebiskopen värdesatte personligen tidegården som andaktsform och han uttryckte förhoppningen om att den via ungdomen och kyrkomusikerna skulle finna en väg in i församlingarna. Slutligen påpekade ärkebiskopen den uppgift, som Laurentius Petri Sällskapet har inom strävandena för gudstjänstlivets förnyelse, som nu fått ett sammanhållande organ i biskopsmötets liturgiska nämnd. Efter ärkebiskopens anförande höll professor Carl-Allan Moberg en föreläsning om den heliga Birgitta och musiken.

Sällskapets nyvalde ordförande, docent Ragnar Holte, inledde ett livligt samtal om Psaltaren i vår gudstjänst och vårt andaktsliv, där man särskilt uppehöll sig vid den teologiskt centrala frågan om Psaltarens kristologiska tolkning. Den historiska bibelsynen kan lätt skymma den tolkning av psalmerna, som Kristus velat ge.

De svårigheter som den gregorianska sångens anpassning till andra språk än latinet innebär blev huvudpunkten i den diskussion under rubriken *Gregoriansk estetik*, som inleddes av Ethan Rosenkilde Larsen och Lars Hartman.

Studiekonventet 1961 gav alltså en fin syn-tes av teologiska och musikvetenskapliga aspekter på tidegården och dess sång och balanserade samtidigt väl det teoretiska studiet och den utövade gudstjänsten.

Folke Bohlin